

**Základní škola a Mateřská škola Ostrava-Proskovice,
Staroveská 62, příspěvková organizace**

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

Od jara do zimy

byl vypracován na základě RVP PV č.j. 32 405/2004-22

je výsledkem práce všech zaměstnanců MŠ a je závazným dokumentem

Platnost dokumentu od 1.9.2017

Zpracovatel: Danuše Karasová – vedoucí učitelka MŠ a kolektiv
Č.j. ZŠPR/261/2017/DK
Spis. znak: 1.1/A10
Vydán: 28.8.2017

OBSAH ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE.....	3
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	4
3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	
- materiální podmínky	
- psychosociální podmínky	
- životospráva	
- organizace chodu MŠ	
- řízení MŠ	
- personální podmínky	
- spolupráce rodičů.....	4 - 8
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ.....	8 - 9
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	9 - 14
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH	
integrované bloky, témata, dílčí cíle, okruhy činností,	
kompetence.....	14 -24
7. EVALUAČNÍ SYSTÉM.....	24 -29

Motto: ... jen dítě ví, co hledá.

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Oficiální název ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Od jara do zimy

Předkladatel:

Název školy: Základní škola a Mateřská škola, Ostrava – Proskovice,
Staroveská 62, příspěvková organizace

Adresa mateřské školy: Buková 245, 724 00 Ostrava – Proskovice

IČ: 71 00 01 27

REDIZO: 600 144 992

IZO MŠ: 107 630 125

Ředitelka školy: Mgr. Eva Paličková

Vedoucí učitelka MŠ: Danuše Karasová

Kontakty: tel.MŠ: 596 768 211

mobil: 724 530 426

E – mail: ms@zs-proskovice.cz

Webové stránky: www.zs-proskovice.cz

Zpracovatel ŠVP: Danuše Karasová

realizační tým: učitelky MŠ

Zřizovatel:

Název zřizovatele: Statutární město Ostrava – Městský obvod Proskovice

Adresa: ul. Světlovská 2/82, 724 00 Ostrava – Proskovice

IČ: 00 84 54 51

Kontakty: Tel: 599424304

E – mail: posta@proskovice.ostrava.cz

Webové stránky: www.zs-proskovice.cz

Platnost dokumentu od 1.9.2017

Školní vzdělávací program je závazným dokumentem a výsledkem snahy a úsilí všech zaměstnanců MŠ.

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Budova MŠ

MŠ spolu se ZŠ jsou od roku 2003 právním subjektem.

V MŠ jsou dvě třídy, kapacita je 50 dětí.

1. třída - 25 dětí – věkové složení – zpravidla od 2–4 let
2. třída – 25 dětí - věkové složení – zpravidla od 4 – do nástupu dětí do ZŠ let

Budova MŠ je dvoupodlažní.

V suterénu budovy se nachází kuchyň, ve které se vaří pro děti z MŠ a ZŠ i pro cizí strávníky, sklady zeleniny a potravin, kancelář vedoucí učitelky MŠ a vedoucí školní kuchyně, šatna a umývárna pro personál kuchyně. V další části suterénu je kotelna a keramická dílna, která slouží pro potřeby dětí MŠ i ZŠ. V odpoledních hodinách ji ke svým tvůrčím aktivitám využívá i klub Kreativ z Proskovic.

V prvním patře jsou šatny dětí, WC a umývárny se sprchovým koutem, šatny a umývárny s WC pedagogů a správních zaměstnanců a dvě třídy pro děti s hernami s výhledem na školní zahradu. Všechna okna ve třídách a hernách směřují k jihu. Vedle každé třídy je kabinet, přípravná jídel a umývárny dětí s WC. U vchodu do obou tříd jsou umístěny letní umývárny pro a sklad hraček, který slouží při pobytu dětí venku.

Ve druhém patře je vybudováno pět obecních bytů.

Mateřská škola se nachází v klidné části obce Proskovice, v bezprostřední blízkosti lesa a místního potoka. Dvě třetiny školní zahrady obklopuje rozlehlá louka, kterou v zimě využíváme k sáňkování a bobování.

Školní zahrada je členitá, střídá se zde svahovitý terén s rovinou, na které je umístěno pískoviště, kačírek s otočným bagrem a hrací prvky, odpovídající normám pro bezpečné užívání dětí předškolního věku, zahradní domek na náradí a dětská odrážedla, vyvýšené záhonky pro pěstování bylinek a zeleniny. V péči o ně se aktivně podílejí všechny děti.

MŠ byla postavena v roce 1978.

V roce 2003 byla provedena rekonstrukce budovy.

V roce 2006 byly upraveny umývárny a WC v obou třídách. V roce 2011 byly na školní zahradu instalovány hrací prvky.

V roce 2011 bylo taktéž provedeno oplocení školní zahrady. V roce 2012 (srpen) došlo k havárii v MŠ. Z tohoto důvodu byly vyměněny podlahové krytiny v obou třídách.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Materiální podmínky

MŠ je příspěvkovou organizací.

Obě třídy jsou vybaveny nábytkem pro děti – stoly, židle, dále pak skříněmi a policemi pro umístění hraček, knih a pomůcek. Dětský nábytek odpovídá ergonomickým požadavkům pro děti předškolního věku. Všechny police jsou dobře viditelné, dětem přístupné, dosažitelné. Hračky má každá třída své. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky

odpovídá věku dětí a učitelky plně těchto pomůcek využívají při vzdělávacích činnostech. Částečně jsou vytvořeny koutky pro námětové hry – omezeny jsou prostorem. Podlaha ve třídách je pokryta linoleem, v herně je položený koberec. Lehátka rozkládá uklízečka spolu s lůžkovinami v dopoledních hodinách – děti tuto část dne tráví pobytem venku. Učitelky si samy dotvářejí vzhled třídy a spolurozhodují o nákupu pomůcek pro svou třídu. Každá třída má klavír, minivěž i televizi. Pomůcky a hračky jsou dle finančních možností pravidelně obnovovány. U každé třídy je kabinet s pomůckami, TV náradím a náčiním. MŠ je vyzdobena dětskými pracemi. Na budovu navazuje školní zahrada, která je vybavena pískovištěm a kačírkem s otočným bagrem, hracími prvky – pohyblivá lávka, vláček, kreslicí tabule, věž, průlezka, kladinka a lezecká stěna. Vnitřní i venkovní prostory odpovídají hygienickým normám dle vyhlášky č. 410/2005 Sb.

Psychosociální podmínky

Naším společným zájmem je vytvářet elementární povědomí o okolním světě, jeho proměnách a zákonitostech, o okolním dění, o vlivu člověka na přírodu a na život kolem. Naší snahou je nastínit základy pro odpovědnost každého jednotlivce za kvalitu, vzhled a funkčnost nejen nejbližšího okolí, ale vzbuzovat zájem o dění s celosvětovým dosahem.

To vše v souvislosti s rozvojem samostatného a zdravého sebevědomého dítěte přirozenou cestou. Naší snahou je položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb.

Podle potřeby zařazovat i děti se specifickými vzdělávacími potřebami.

Zaměstnanci MŠ vytvářejí pro děti v mateřské škole takové prostředí, aby zde byly děti maximálně šťastné, aby se mohly dle svých možností plně rozvinout po stránce psychické, fyzické a sociální.

Podmínky a umístění mateřské školy nás vybízí k tomu, abychom společně se všemi zaměstnanci MŠ, následně i v základní škole, zapojili do projektu environmentální výchovy, který naši mateřskou školu bude reprezentovat – soutěž ZŠ ve sběru papíru, elektroodpadu, sběr PET víček, třídění odpadu.

Jsou vytvářeny podmínky k vzájemné úctě, spolupráci mezi zaměstnanci MŠ, ŠJ i dětmi.

Problémy řešíme v klidu a s nezaujatostí. Snažíme se předcházet konfliktům.

Všichni zaměstnanci MŠ respektují potřeby dítěte, navozují situace klidu, pohody. Poskytují zázemí všem věkovým skupinám i jejich individualitám. Nově přichozím dětem nabízíme adaptační proces, to znamená, že dítě chodí po tuto dobu do MŠ po kratších časových úsecích, aby se v klidu přizpůsobilo novému prostředí. V této době mohou být rodiče po dohodě s pí. uč. společně s dětmi ve třídě a účastnit se společných činností. Adaptace se přizpůsobuje individuálním potřebám jednotlivých dětí – nejdéle však 3 měsíce. Žádné z dětí není znevýhodňováno. Pedagogové mají rovný přístup ke všem dětem. Děti se učí pravidlům soužití a hodnocení, které si vytvářejí společně na začátku školního roku. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Ve vzdělávacích činnostech děti nepřetěžujeme, umožňujeme dostatek spontánních činností. Vzdělávání jednotlivých tříd se řídí věkovým složením a schopnostem dětí.

Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava v přiměřeném množství. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány předepsané intervaly. Sestavování jídelníčku se řídí

zásadami zdravé výživy a spotřebním košem vybraných potravin. Po celý den je zajištěn pitný režim. Do jídla nejsou děti nuceny, jsou vedeny k sebeobsluze, od 4 let jí děti příborem.

Aktuální jídelníček je vyvěšen na nástěnce v šatně dětí a na webových stránkách.

Pedagogové vytvářejí pro děti klidné a podnětné prostředí, jsou příkladem v dodržování správné životosprávy.

Je zajištěn pravidelný rytmus a řád. Respektujeme individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku dětí. Denně jsou zařazovány pohybové chvíle, cvičení nebo pohybové hry. Za příznivého počasí se vzdělávací činnost přesouvá na školní zahradu. Pobyt venku je každodenní součástí pobytu v MŠ, s přihlédnutím na nepříznivé vlivy – mráz, inverze, prudký déšť, vítr, náledí.

Prostory MŠ jsou denně uklízeny a dostatečně větrány.

Organizace chodu MŠ

Denní řád je flexibilní, umožňuje reagovat na potřeby dětí. Každý den jsou pravidelně zařazovány pohybové aktivity. Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Je uplatňován individuální přístup pedagoga. Děti mají dostatek času a prostoru pro spontánní hru, mají možnost dokončit ji nebo se k ní později vrátit. Plánování činností vychází z potřeb dětí. Všechny činnosti jsou vybírány tak, aby děti mohly uplatnit své zkušenosti z běžného života, z vlastních prožitků.

Adaptační proces pro nově přichozí děti je dle individuálních potřeb – max. však 3 měsíce. Nejsou překračovány počty dětí na třídách, spojování tříd je maximálně omezeno.

Rytmický řád MŠ:

Od 6:15 hod. se děti scházejí v jedné třídě.

V 7:30 hod. odcházejí děti se svou učitelkou do své třídy.

V umývárkách je pro děti připraven čaj a kelímky pro pitný režim. Čaj je průběžně doplňován uklízečkou a pracovníci kuchyně, kelímky jsou odkládány na určené místo a uklízečkou vymývány a doplňovány na připravený stůl pro další použití.

Děti se postupně scházejí do 8:00 hodin.

Svačina je pro děti připravena v 8:30 hodin.

Na třídách pracují s dětmi dvě učitelky.

V době od 7:30 – 10:00 hodin probíhá skupinová nebo individuální práce s dětmi, spontánní aktivity dle věku dítěte a jeho individuálních potřeb. Učitelka rozvíjí hru, připravuje náměty pro prožitkové učení.

Pobyt venku je přizpůsoben počasí a stavu ovzduší. V teplých měsících probíhá od 9:30 – 11:15 hodin.

V zimních měsících přibližně od 10:30 – 11:15 hodin.

Pohybové aktivity probíhají v průběhu celého dne v mateřské škole.

Při pobytu venku využíváme školní zahradu a les. V letním období i při odpoledních hodinách od 14.30 hod. do příchodu rodičů. Při vhodném počasí využíváme zahradu i k odpolednímu odpočinku.

Oběd probíhá od 11:30 – 12:00 hodin a následně podle potřeb dětí.

Po obědě následuje prostor pro hygienu a odpočinek na lehátku, který je dětem zpříjemňován poslechem čtených pohádek, pohádek na CD nebo relaxační hudbou. Děti postupně vstávají od 13:30 hodin a je jim věnována individuální péče dle potřeb dané skupiny. Ve třídě starších dětí probíhá individuální práce, zaměřená na přípravu vstupu do ZŠ a péče na počítači.

V 14:30 hod. je odpolední svačina. Po ní jsou děti podle počasí na školní zahradě nebo ve svých třídách.

Od 15:30 hod. se děti slučují do jedné třídy, kde jsou do příchodu rodičů.

Po 15:00 hodině mohou děti navštěvovat kroužky, které probíhají v prostorách MŠ.

Nadstandartní aktivity v MŠ:

Angličtina Cookie and friens je součástí vzdělávacího programu školy, probíhá 2x týdně v odpoledních hodinách po všechny děti. Výuka je vedena externím lektorem za účasti učitelky dané třídy.

Kurz plavání a lyžařský kurz bude organizován v době pobytu dětí venku, ostatním dětem budou nabídnuty pohybové aktivity na školní zahradě, dětském hřišti nebo v prostorách herny mateřské školy.

Škola v přírodě bude zaměřena na environmentální výchovu, pořádána je zpravidla pro děti od čtyř let.

Řízení MŠ

Povinnosti, úkoly a pravomoci všech zaměstnanců MŠ jsou jasně vymezeny. Plánování pedagogické práce a chodu MŠ je funkční.

Máme vytvořen informační systém – webové stránky, místní zpravodaj, hlášení v místním rozhlasu, informační tabule ve středu obce, nástěnky pro rodiče.

Vedoucí učitelka zapojuje spolupracovníky do řízení MŠ, respektuje jejich názory a podporuje vzájemnou spolupráci. Pracovníci MŠ tvoří tým.

MŠ spolupracuje se ZŠ, zřizovatelem, PPP, policií, klubem Kreativ, místními hasiči, ekologickým centrem aj.

- MŠ – vedoucí učitelka MŠ – učitelka MŠ
uklízečka

ŘEDITEL - ZŠ - výchovná poradkyně
referentka školy
třídní učitelé
vychovatelka ŠD
školnice

- ŠJ - vedoucí ŠJ – hlavní kuchařka – kuchařka
pracovnice provozu

Personální podmínky

Na naší MŠ pracují čtyři učitelky na plný úvazek, včetně vedoucí učitelky MŠ. Všechny splňují požadovanou odbornou a pedagogickou kvalifikaci a pracují na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Věkové složení pedagogického sboru je vyvážené.

Učitelky a celý personál MŠ mají snahu vytvořit pohodové, tvůrčí prostředí, do kterého se děti rády začlení. Prostřednictvím dětí se snažíme zapojit do dění v MŠ i rodiče.

Jedna z učitelek má vysokoškolské vzdělání – obor Speciální pedagogika pro učitelky MŠ a výchovné pracovníky.

Vzdělávání pedagogických pracovníků formou kurzů, seminářů, samostudia a dálkového studia je samozřejmostí pro každou z nás.

Služby pedagogů jsou organizovány tak, aby byla zajištěna dětem optimální pedagogická péče.

Specializované služby jako je logopedie, či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajištěny ve spolupráci s příslušnými odborníky – speciální pedagog, pediatr apod.

O čistotu v MŠ se stará uklízečka. Stravu dětí zajišťuje hlavní kuchařka, kuchařka a pracovnice provozu. Vyváženost stravy, sestavování jídelníčků, výběr stravného a školného provádí vedoucí školní jídelny.

Spoluúčast rodičů

Spolupráce mezi pedagogy a rodiči funguje na základě oboustranné důvěry, otevřenosti, vstřícnosti a vzájemného respektu. Domlouváme se na společném postupu při výchově i vzdělávání dítěte. Pedagogové chrání soukromí rodiny, dbají na dodržování Vnitřní směrnice o ochraně osobních dat a údajů dětí a rodičů.

Prostřednictvím pedagogů, nástěnek, webových stránek rodiče pravidelně informujeme o dění v MŠ.

Rodiče mají možnost kdykoli, po dohodě s učitelkou na třídě, v průběhu dne navštívit MŠ, musí však respektovat uspořádání dne v MŠ. Návštěva nesmí působit na dítě negativně (případy rozvedených rodičů). Informace o dítěti podá učitelka na třídě rodiči kdykoli, nejlépe však po obědě nebo odpolední svačině. Je samozřejmostí, že rodiče mají právo nahlédnout do ŠVP nebo do třídních programů, které jsou vyvěšeny v šatnách dětí. Rodiče mohou vyjadřovat své připomínky, nápady, mohou se podílet na organizaci některých akcí, které jsou pro děti připravovány (Mikuláš, Vánoce, Den matek, Den dětí...). Sami mohou dle svých možností nabídnout možnost spolupráce.

Základem dobré spolupráce je partnerský vztah mezi rodiči a personálem MŠ, vzájemná komunikace, empatie a úcta.

Od roku 2005 je zřízeno Sdružení rodičů a přátel školy za účelem rozvoje školy – nyní Spolek rodičů a přátel školy při MŠ – k zajištění potřeb pro zájmovou činnost dětí.

S ohledem na legislativu, týkající se nakládání s osobními údaji – při přijímání dítěte do MŠ rodiče podepisují prohlášení, týkající se zveřejňování údajů a fotografií dětí.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

MŠ je právním subjektem spolu se ZŠ.

Pracujeme podle Rámcového vzdělávacího programu, který je rozpracován do Školního vzdělávacího programu a třídních plánů. Děti jsou přijímány k předškolnímu vzdělávání na základě kritérií, která jsou zveřejněna před zápisem do MŠ.

Do tříd jsou děti zařazovány zpravidla podle věku. 1.třída – děti od dvou do čtyř a půl roku věku, 2. třída zpravidla od čtyř a půl roku do nástupu dítěte do ZŠ.

O přijetí rozhoduje ředitelka školy na doporučení vedoucí učitelky.

Do mateřské školy přijímáme děti od dvou let. Děti jsou přijímány v průběhu celého roku, podle aktuálního stavu počtu dětí v MŠ,

Zápis dětí do mateřské školy

Zápis dětí do MŠ probíhá každoročně v termínu od 2. do 16. května. Dodatečný zápis je možný, vždy však s ohledem na naplněnost školy. O přijetí do MŠ rozhoduje ředitelka ZŠ na doporučení vedoucí učitelky MŠ a na základě platných kritérií.

Kritéria

Trvalý pobyt dítěte na území statutárního města Ostrava, obvodu Proskovice (u cizinců prokázání statutu rezidenta).

Dítě, které nejpozději před 01. 09. 2017 dosáhne čtyř let věku a má trvalý pobyt na území statutárního města Ostravy.

Trvalý pobyt dítěte na území statutárního města Ostravy.

Dosažení věku dítěte 3 let k 31. 8. příslušného kalendářního roku.

Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami (předpokládaná integrace), které doporučilo školské poradenské zařízení, oddělení sociálně právní ochrany dětí, a to dle podmínek MŠ.

Toto kritérium lze zohlednit pouze u dětí narozených do 31. 8. příslušného kalendářního roku.

V MŠ se již vzdělává sourozenec.

Do MŠ se hlásí sourozenci (2 a více dětí současně).

Složení tříd:

1. třída – počet 25, věk dětí od 2–4 let
2. třída – počet 25, věk dětí od 4 – do nástupu do ZŠ

Zaměření tříd je všeobecné.

V předškolním vzdělávání se uplatňují různé formy i metody práce. Vzdělávání probíhá na základě integrovaných bloků. Obsah bloků vychází ze života dětí, je pro ně smysluplný a zajímavý, přizpůsobuje se jejich vývojovým, fyziologickým, sociálním a emocionálním potřebám.

Individuální vzdělávání u dětí předškolního věku

Individuální vzdělávání je jednou z možných forem plnění povinného předškolního vzdělávání. Individuální vzdělávání může probíhat po celý školní rok, nebo jen po jeho určité části. Pokud zákonný zástupce plánuje své dítě individuálně vzdělávat po převážující části školního roku (nadpoloviční počet dnů školního roku), musí svůj záměr oznámit řediteli mateřské školy, do které je dítě zapsáno, nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku, ve kterém se má dítě začít povinně vzdělávat. Pokud se zákonný zástupce rozhodne začít své dítě individuálně vzdělávat v průběhu školního roku, musí to písemně oznámit řediteli mateřské školy, ve které se jeho dítě vzdělává, a vyčkat do doručení oznámení řediteli. 12 Oznámení o individuálním vzdělávání obsahuje identifikační údaje dítěte (jméno a příjmení, rodné číslo, místo trvalého pobytu), období, po které bude dítě individuálně vzděláváno a důvody pro individuální vzdělávání. Po tom, co ředitel školy obdrží oznámení o individuálním vzdělávání, doporučí zákonnému zástupci oblasti z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, ve kterých má být dítě rozvíjeno. Mateřská škola

ověřuje, jak si dítě osvojuje očekávané výstupy (schopnosti a dovednosti) v doporučených oblastech. Pokud dítě zaostává v osvojování potřebných schopností a dovedností, pracovníci mateřské školy doporučí rodičům, jak dále postupovat při vzdělávání, aby jejich dítě bylo co nejlépe podpořeno. Mateřská škola musí ve svém školním řádu stanovit termíny a způsob ověřování, přičemž termín ověřování musí být stanoven v rozmezí měsíců listopad až prosinec. Zákonný zástupce se musí ve stanovený termín dostavit s dítětem k ověření získaných schopností a dovedností v určených oblastech. Pokud se zákonný zástupce s dítětem nedostaví k ověření v řádném ani náhradním termínu, ředitel mateřské školy ukončí individuální vzdělávání. Dítě tak musí neprodleně zahájit docházku do mateřské školy, ve které je zapsáno, a to i v případě, že se rodič proti ukončení individuálního vzdělávání odvolá. Pokud bylo individuální vzdělávání ze strany ředitele mateřské školy ukončeno, není již možné dítě opětovně individuálně vzdělávat. Výdaje, které vzniknou při individuálním vzdělávání (např. nákup didaktických her a pomůcek) hradí zákonný zástupce. Pokud se jedná o dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, které ke svému vzdělávání potřebuje podpůrné opatření spočívající v kompenzačních pomůckách (tyto pomůcky na základě vyšetření doporučuje školské poradenské zařízení, jejich soupis je uveden v příloze vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných), hradí pořízení těchto pomůcek stát. Stát také hradí výdaje spojené se zařazením dítěte do vzdělávání v příslušné mateřské škole. Individuální vzdělávání může probíhat po celý školní rok, nebo jen po jeho určité části.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání je dokument, podle něhož se uskutečňuje vzdělávání dětí v konkrétní MŠ. Naše MŠ jej rozpracovává v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem s obecně platnými právními předpisy a novou vizí MŠ a ZŠ pro následující období. Program činností naší MŠ vychází z potřeb dětí, které MŠ navštěvují. Název našeho školního vzdělávacího programu je: „Od jara do zimy“. Provází nás celým školním rokem a spolu s ním se seznamujeme s děním kolem nás. Je zaměřen na environmentální výchovu, výchovu k lidským právům, všestranný rozvoj dítěte a přípravu dětí na vstup do ZŠ přirozenou hravou formou.

Environmentální výchova

Naším hlavním úkolem v rámci environmentální výchovy je přispět k tomu, aby děti předškolního věku pochopily, že prostředím je všechno kolem nás – lidé, společnost i příroda, aby se orientovaly v jednoduchých jevech a dějích, které je bezprostředně obklopují, aby dovedly zvážit rizika a přínosy svého jednání, aby se učily odpovědnosti za důsledky svého chování ve vztahu k prostředí. Dalším úkolem je naučit děti některým dovednostem, které se na ochraně, tvorbě a péči o životní prostředí podílejí.

Školním vzdělávacím programem se snažíme v této oblasti na konci předškolního období dosáhnout u dítěte těchto cílových kompetencí:

1. Uvědomuje si, že svým chováním může spoluvytvářet prostředí pohody.
  - Má zájem podílet se na pozitivních změnách, které směřují k podpoře jeho zdraví, zdraví ostatních a přírody.
2. Chce poznávat své okolí a svět.
  - Chce rozumět okolnímu světu, tomu, co vidí, slyší, hmatá, pociťuje...
  - Má povědomí o existenci planety Země jako součásti vesmíru.

- Ví o odlišnostech i podobnostech věcí a jevů, které je obklopují.
  - Ví o rozmanitosti krajiny, počasí, přírody – oblast Poodří
3. Chová se vstřícně a ochotně pomoci tam, kde je třeba, zvládá jednoduché činnosti v péči o
- Vykonává jednoduché činnosti podporující zdraví těch společenství, v nichž žije.
  - Má zájem podílet se na pozitivních změnách, které směřují k podpoře jeho zdraví, zdraví ostatních lidí a přírody.
4. Má zájem pochopit jevy kolem sebe, ptát se.
- Chápe vzájemné vazby v konkrétním životním celku (ekosystému).
  - Zajímá se o odpovědi i na otázky přesahující běžný lidský život – co bylo, co bude pak.
5. Prožívá vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou neživou i živou.
- Pociťuje sounáležitost s živou i neživou přírodou.
  - Vnímá estetické hodnoty živé i neživé přírody.
  - Vnímá krásu jako jeden z projevů zdraví přírody.
6. Ochraňuje přírodu, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje.
- Chová se odpovědně. - Přizpůsobuje své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví těch společenství, v nichž žije.
  - Upozorňuje na situace, kdy dochází k poškození blízkého životního prostředí.
  - Ví, že každá lidská aktivita přináší důsledky a má přímý vztah ke zdraví přírody.
  - Umí nakládat s přírodními zdroji a odpady v souladu s udržitelným rozvojem a minimalizovat negativní vlivy.
  - Osvojí si praktické dovednosti, které přispívají k péči o životní prostředí (recyklace, zahradnické a pěstitelské práce...).

Spolupráce mateřské školy s organizacemi a rodiči:

- účastníme se společně s rodiči sběru elektroodpadu, mobilních telefonů, baterií a kartridží.
- třídíme odpad, organizujeme sběr starého papíru, plastových víček.
- rodiče se aktivně účastní na akcích pořádaných pro rodiče a děti – brigáda na školní zahradě, tvořivá odpoledne, Halloween.

V naší MŠ se zaměřujeme na:

- šťastné a spokojené děti
- spokojené rodiče, spolupráce s rodiči
- poznávání různorodých a zajímavých dětských činností
- individuální přístup s respektováním potřeb jednotlivých dětí
- umožnění dostatku pohybu
- pomoc dětem při adaptaci v MŠ
- bezproblémový přechod do ZŠ

Cíle naší MŠ:

Při plnění rámcových cílů vzdělávacího programu:

- rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení
- osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Vycházíme ze splnění základních lidských potřeb:

- fyziologické potřeby – potřeba pohybu, odpočinku, jídla, pití
- potřeba bezpečí – jasná pravidla dětem známá a srozumitelná, mít možnost říci ne, vyjádřit i své negativní pocity
- potřeba lásky, náklonnosti, sounáležitosti – při činnostech s dětmi využívat fyzického kontaktu (pohlazení, objetí ..)
- potřeba úcty, sebeúcty, přijetí, uznání – chovat se k dětem jako k rovnocenným partnerům
- potřeba seberealizace – rozvíjet vše dobré, co v dítěti je

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a při všech situacích, se kterými se dítě v mateřské škole setkává v průběhu celého dne.

Spontánní a řízené aktivity tvoří vyvážený poměr.

Specifickou formou představuje didakticky cílená činnost, ve které učitelka s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného a cíleného učení.

Toto učení zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinkách a individuálně.

Omezuje učení předáváním hotových poznatků a slovních poučení.

Všechny prvky obsahují hry a tvořivé činnosti. Podmínky naší mateřské školy a prostředí, ve kterém se nachází, vybízí k tomu, aby náš školní vzdělávací program a předškolní vzdělávání zaměřilo na environmentální výchovu a polytechnickou pregramotnost.

Ve vzdělávání nadaných, talentovaných dětí nabízíme další aktivity formou zájmových kroužků.

K rozvoji dětí s odkladem školní docházky využíváme individuálních plánů.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Základní koncepcí RVP PV je respektování individuálních potřeb a možností dětí, a tak je východiskem i pro přípravu vzdělávacích plánů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola, i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou stanovuje vyhláška č. 27/20016 Sb. Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Vzdělávání je třeba ale přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám a možnostem a byly vytvořeny optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu dosáhnout co největší samostatnosti. Rozvoj takových dětí závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí. Proto je nutné navázat úzkou spoluprací s rodiči takových dětí, vhodně a citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace.

Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola je povinna vytvářet podmínky k co největšímu potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti, a to jak ve školním vzdělávacím programu, tak při jeho realizaci. To platí i pro děti nadané. Vzdělávání nadaných dětí je zaměřeno na rozvíjení různých druhů nadání, a aby se tato nadání mohla projevit, pokud možno uplatnit a nadále rozvíjet.

Vzdělávání dětí od dvou let

V mateřské škole lze vzdělávat i děti od dvou let. Je nutné si však uvědomit specifika související s obsahovou úrovní ve všech oblastech vývoje. Cíle a záměry pak k tomu přizpůsobit. Dvouleté děti potřebují více individuální péče, pravidelný denní režim, emoční podporu, pocit bezpečí, podnětné prostředí a srozumitelná pravidla. Nejvíce se učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Důležité je, abychom těmto dětem nechali co nejvíce prostoru pro volné hry a pohybové aktivity a citlivě přizpůsobovali organizaci – střídali nabídkové činnosti, trénovali návyky a praktické dovednosti.

Zajištění věcných podmínek

- postupné vedení dítěte k používání toalety (ve spolupráci s rodinou)
- zajištění dostatku náhradního oblečení v případě nutnosti převlečení
- pro zajištění zvýšených nároků na hygienu, je nutná pomoc nepedagogického pracovníka
- zajištění klidného prostoru pro odpolední odpočinek a zároveň upravení denního režimu, delší časový prostor pro odpočinek i pro stravování a sebeobsahu
- vybavení, hračky i celková organizace prostoru splňuje zajištění bezpečnosti a vytváří vhodné podmínky pro děti daného věku

Adaptace

- před nástupem dítěte do MŠ nabídnout rodičům společný pobyt na zahradě MŠ
- v prvním týdnu umožnit seznamování s MŠ společně s rodiči, nabídnutí zkráceného pobytu
- postupné přivýkání, seznamování s prostředím
- třída, herna, hračky, seznámení s dětmi, učitelkami, denním programem
- respektování rituálů při loučení s rodiči

Při vzdělávání dětí raného věku je nezbytná úzká spolupráce s rodinou a vytváření podmínek pro zajištění návaznosti režimu v rodině i v MŠ

Využití individuálního přístupu, respektování vývojových potřeb dětí Vytváření základů pro postupné osamostatňování dítěte v oblasti sebeobsluhy a socializace.

Formy a metody práce

- individuální a skupinová práce
- prožitkové a kooperativní učení hrou a činnostmi
- situační učení – spontánní sociální učení – dramatická výchova
- didakticky cílené činnosti, aktivity spontánní i řízené pedagogem

Metodika vzdělávání 2–3letých dětí

- podporování hry, která je základní činností dětí
- postupné začleňování ostýchavých dětí
- přizpůsobování denního režimu adaptabilitě dětí
- postupné začleňování dětí do řízených činností
- postupné osvojování samoobslužné činnosti na toaletě, v umývárně, šatně, jídelně
- nabízení účasti v řízených činnostech spolu se staršími dětmi

Motorické dovednosti

- vytváření podmínek k podpoře tělesných aktivit a zdraví, osobní spokojenosti a pohody
- zajištění bezpečnosti – uspokojování individuální potřeby pohybu, rozvíjení správného držení těla, automatizování již zvládnutých pohybů
- uvolňování ruky prostřednictvím volného “čmárání” (úchopové pastely, prstové barvy, silné tužky),
- rozvíjení smyslu pro rytmus (říkadla, dětské rytmičko-melodické nástroje)
- rozvíjení motorických a senzomotorických dovedností – dle individuálních možností zapojování dětí do vzdělávacích činností Rozvíjení poznávacích procesů
- podněcování aktivit
- rozvíjení zvědavosti, fantazie
- poznávání okolí, získávání orientace v prostoru, čase
- pojmenovávání části lidského těla, předmětů každodenní potřeby
- poznávání vlastností předmětů (barvy, tvary)
- postupné učení se prostorové orientaci, odhadování velikosti
- poznávat jména dětí, kamarádů – postupné seznamování s přírodou (zvířata, ovoce, zelenina)
- vhodnou nabídkou činností dítěti napomáhat v chápání okolního světa
- motivování k dalšímu poznávání
- učení soužití ve společnosti vrstevníků

Řeč

- poskytování správných mluvních vzorů
- rozvíjení slovní zásoby dítěte (pasivní i aktivní slovní zásoba)

Učení nápodobou

- zkoumání světa prostřednictvím smyslů a pohybových aktivit
- objevování a zkoumání různých materiálů, předmětů, prostoru, sebepoznávání poznávání ostatních
- umožňování volných herních činností – realizování her s podporou dospělého
- usnadňování her s vrstevníky (dítě – učitelka – dítě)
- respektování krátkodobé pozornosti dvouletého dítěte – nabízení jednoduchých, pestrých, krátkodobých činností
- postupné procvičování ve zvládání emocí a afektivního chování
- pomoc učitelky při řešení konfliktních situací mezi dětmi
- respektování individuální potřeby dětí v navazování přátelství
- osvojování si nejjednodušších pravidel slušného chování
- rozvíjení pocitu osobní jistoty

- podporování citových vztahů k rodině, škole, pracovníkům školy, ostatním dětem, k přírodě

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

INTEGROVANÉ BLOKY:

Integrované bloky jsou rozděleny na témata, která slouží pedagogům MŠ jako východisko vlastní vzdělávací nabídky obou tříd. Při jejich tvorbě jsme vycházeli z předchozích zkušeností. Každá třída si vybere v rámci svého Třídního vzdělávacího programu z této vzdělávací nabídky a přizpůsobí je věku, možnostem a schopnostem dětí v dané třídě.

Co skrývá podzim v kufříku

Bude zima, bude mráz

Když jaro zat'uká

Léto, jak má být

Co skrývá podzim v kufříku

- Nikdo není sám
- Plody podzimu
- Co umí vítr a déšť
- Halloween
- Barvy podzimu

Seznamujeme se s prostředím třídy, školy, zaměstnanci MŠ, novými kamarády. Seznamujeme se s pravidly bezpečného chování na zahradě a v okolí MŠ. Vytváříme společná pravidla soužití, komunikace, chování, kterými se budeme řídit v MŠ.

Využíváme blízkosti lesa k přímému pozorování změn v přírodě nejen na podzim.

Seznamujeme se s ekosystémem lesa se zvířaty a rostlinami. Pozorujeme život kolem potoka.

Zaměřujeme se na význam ovoce a zeleniny zdraví. Rozvíjíme estetické vnímání dětí pozorováním podzimní krajiny, učíme se vnímat přírodu všemi smysly, barvy v přírodě.

Věnujeme se podzimním radovánkám a činností, souvisejících s tímto obdobím.

Dílčí cíle:

- ❖ Snažíme se o začlenění dítěte do daného společenství v psychické a fyzické pohodě
- ❖ Vedeme děti k pochopení toho, co dětem prospívá a škodí
- ❖ Rozvíjíme v dětech fyzickou zdatnost při pobytu v lese
- ❖ Rozvíjíme v dětech pozitivní city ve vztahu k vlastní osobě, k okolí a rodině
- ❖ Seznamujeme děti s pojmy ovoce a zelenina

- ❖ Probouzíme v dětech potřebu pobývat v přírodě, vytvářet si k ní pozitivní vztah
- ❖ Rozvíjíme schopnost žít ve společenství – rodině, vnímat a přijímat základní hodnoty
- ❖ Upevňujeme u dětí zdravé životní návyky
- ❖ Podněcujeme děti k vyjádření vlastních zážitků
- ❖ Podporujeme schopnost dětí ovlivňovat vlastní situace
- ❖ Usilujeme o sjednocení dětského kolektivu po prázdninách
- ❖ Využíváme netradiční pomůcky ke cvičení
- ❖ Rozvíjíme schopnost vážit si života ve všech jeho formách
- ❖ Osvojování poznatků o světě, jeho vývoji a neustálých proměnách
- ❖ Rozvíjíme dětskou tvořivost

Očekávané výstupy:

- Adaptovat se na nové prostředí, začlenit se do společných činností, začlenit se mezi vrstevníky, spolupracovat a vzájemně se respektovat
- Orientovat se v prostředí školy a blízkém okolí
- Uvědomovat si nebezpečí, mít povědomí o tom, jak se chránit, chovat se obezřetně v neznámé situaci, vyjádřit svůj souhlas i nesouhlas v situaci, která to vyžaduje
- Dodržovat dohodnutá pravidla a řídit se jimi
- Umět vzájemně řešit spory
- Zvládnout jednoduchou obsluhu, sebeobsluhu
- Mít povědomí o významu životního prostředí
- Rozlišovat, co prospívá zdraví, co mu škodí
- Naučit se krátké texty, písně s podzimní tematikou
- Zvládat číselnou řadu
- Sladit pohyb s rytmem a hudbou
- Poznat ovoce, zeleninu podle vzhledu, chuti, vůně, hmatu, vědět o jeho významu pro zdraví člověka
- Uvědomovat si změny v přírodě
- Vědomě napodobovat pohyb, zvládat pohyb v různém prostředí
- Mít povědomí o způsobech ochrany zdraví
- Zvládat jemnou motoriku, správně zacházet s výtvarnými materiály
- Chápat význam lesa pro člověka a společnost
- Poznat některé rostliny, stromy a plody v lese
- Poznat zvířata a ptáky v lese
- Řešit úkoly, problémy – pracovní listy, labyrinty
- Orientovat se v základních matematických pojmech a číselné řadě
- Pracovat ve skupině, zapojit se do společných činností, umět se domluvit, tolerovat se

Navrhované činnosti:

- Hry a praktické seznámení s prostředím třídy, školy, nejbližšího okolí a bydliště
- Hry zaměřené na posilování kamarádských vztahů, vzájemnou toleranci, spolupráci
- Hry se jmény kamarádů, se svou značkou
- Hry na téma rodiny a přátelství

- Hrou, příběhem a rozhovorem rozlišovat, co je dobré a co špatné pro mě i ostatní
- Výtvarné ztvárnění rodiny a kamarádů
- Tvorba třídních pravidel
- Motivovaná cvičení, pohybové hry
- Námětové a společenské hry
- Grafomotorické cviky
- Pozorování podzimní přírody, zahrádek v okolí MŠ, polí, lesa, potoka
- Pozorování zahrádky v MŠ
- Hry s ovocem a zeleninou
- Fantazijní výtvarné tvoření s dary Zahrádky
- Určování vlastností, počtu, prostorové pojmy
- Hudebně pohybové hry, zpívání, recitace k tématu, poslech
- Konstruktivní a námětové hry
- Zdravotní cvičení, cvičení ve dvojicích, cvičení s netradičním náčiním
- Prohlížení publikací s přírodní tematikou
- Vyprávění zážitků, dojmů, příběhů
- Pozorování práce na zahrádkách
- Pozorování počasí a jeho změny

Bude zima, bude mráz

- Mikuláš ztratil plášť
- Vánoce jsou tady
- Zvířátka v pohádkách
- Zimní radovánky
- Haló, pane Karnevale

Zaměříme se na předvánoční a vánoční tradice a zvyky, spolu s rodiči vytváříme slavnostní atmosféru. Získáváme poznatky o okolním světě, časových pojmech. Přiblížíme si charakteristické znaky zimy, vlastnosti sněhu a ledu. Vnímáme krásu zimního období. Seznámíme se se zimními sporty, vyzkoušíme si některé, budeme si hrát se sněhem a ve sněhu.

Prostřednictvím pohádek umožníme dětem vnímat spravedlnost a pravdu, rozlišovat dobro a zlo. Seznamujeme se s tradicemi a zvyky. Podněcujeme zájem dětí o knihy.

Dílčí cíle:

- ❖ Rozvíjíme dětské estetické vnímání, citění a prožívání, tvořivost a fantazii
- ❖ Podporujeme u dětí vnímání vlastností sněhu a ledu prostřednictvím jejich smyslů
- ❖ Posilujeme dětskou fantazii a představivost
- ❖ Přírodním způsobem a na základě prožitků podněcujeme u dětí poznávání vánočních tradic a zvyků
- ❖ Vedeme děti k chápání znaků zimní přírody, změn v přírodě, vnímání střídání čtyř ročních období
- ❖ Rozvíjíme slovní zásobu a řeč dítěte
- ❖ Posilujeme v dětech prosociální chování
- ❖ Rozvíjíme u dětí povědomí o životě zvířátek v zimě
- ❖ Rozvíjíme schopnost dětské improvizace

- ❖ Rozvíjíme u dětí potřebu pomoci nebo vědomě způsobit radost druhým
- ❖ Posilujeme citové vztahy ke svým nejbližším
- ❖ Podporujeme u dětí rozvoj paměti, pozornosti, soustředěnosti
- ❖ Vedeme děti k uvědomění si nebezpečí úrazu při zimních sportech
- ❖ Rozvíjíme u dětí povědomí vlastní identity, získávání sebedůvěry, sebevědomí
- ❖ Vedeme děti k vyjádření se prostřednictvím estetických činností
- ❖ Rozvíjíme u dětí schopnost řešit problémové situace

Očekávané výstupy:

- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, radostně prožívat oslavy, podílet se na dění ve třídě, spolupracovat
- Osvojit si základní poznatky o vánočních tradicích, zvycích
- Všimat si toho, co si druhý přeje a co potřebuje
- Zapamatovat si texty básní, písní, reprodukovat je před rodiči
- Svoje zážitky a prožitky vyjádřit slovně, výtvarně, hudebně, pohybově
- Umět vyjádřit svá přání
- Spolupracovat s ostatními
- Rozvíjet představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- Umět pojmenovat jednotlivé části těla, znát jejich funkce, důležitost
- Aktivně používat nová slova
- Rozlišovat, co prospívá zdraví, co mu škodí
- Zvládat pohyb na sněhu a ledu, dodržovat pravidla bezpečného chování při zimních radovánkách
- Pomáhat pečovat o volně žijící zvířata
- Ovládat koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku
- Soustředit se na určitou činnost, dokončit práci
- Vyjádřit své prožitky slovně, výtvarně
- Sledovat děj a porozumět hlavní myšlence příběhu
- Porozumět slyšenému a děj umět reprodukovat
- Zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu
- Šetrně zacházet s knihou a pracovat s ní
- Naučit se z paměti krátké texty
- Umět napodobit pohyb podle vzoru
- Umět sladit pohyb s hudbou

Navrhované činnosti:

- Nácvik říkadel a písní s vánoční tematikou
- Vysvětlení pojmu advent – při výzdobě třídy
- Poslech příběhů a pohádek
- Zpívání a poslech koled
- Tvořivá odpoledne s rodiči
- Malování, kreslení na vánoční téma, využívání netradičních technik
- Grafomotorika – uvolňovací cviky
- Vánoční nadílka v MŠ
- Experimenty a pokusy se sněhem a ledem, malování do sněhu, barevný led
- Sáňkování a klouzání, chůze ve sněhu, hry ve sněhu a se sněhem
- Krmení ptáků v zimě – krmítko
- Poslech příběhů se zimní tematikou

- Pozorovat přírodu v okolí MŠ, vycházky les, pole, louka, potok
- Pozorovat zahrádku v MŠ v zimním období
- Zpěv písní o zimě
- Zdravotní cvičení
- Malování, kresba na základě prožitků
- Tvořivé práce z modelovací hmoty
- Námětové hry
- Hry podporující rozvíjení slovní zásoby
- Pracovní listy zaměřené na logiku, porovnávání, počítání, postřeh apod.
- Hádky
- Poslech a zpěv písní i z pohádek
- Vyprávění pohádek podle obrázků
- Vymýšlení konce pohádek – Nedokončené pohádky
- Výtvarné vyjádření pohádek
- Dramatizace jednoduchých pohádek
- Rozdíl mezi prózou a poezií
- Prohlížení a „čtení“ knih – leporel
- Výstavka knih
- Návštěva místní knihovny
- Společenské hry
- Rytmizace slov
- Nápodoba pohybů při tanci a cvičení
- Kresba, malba karnevalových masek a kostýmů

Když jaro zaťuká

- Dobře je nám na dvoře
- Hody, hody doprovody
- Těšíme se do školy
- Řemesla
- Květiny a keře
- Co se skrývá v tělíčku
- Pálení čarodějnic
- Maminka má svátek

Připravujeme předškolní děti na zápis do 1. třídy – radostnou atmosféru z očekávání. Zaměřujeme se na pozorování přírody a života v naší vesnici a okolí, poznáváme zvířata a jejich mláďata. Naučíme se vyjádřit své prožitky slovy i výtvarně. Společně oslavíme svátky jara, seznámíme se historií a tradicemi. Seznámíme se s některými profesemi dospělých a s významem práce rodičů pro rodinu. Svátku maminek využijeme k prohloubení citových vztahů k jednotlivým členům rodiny a k sobě navzájem. Budeme si všimnat barev kolem nás, poznávat lidové tradice a zvyky, upevňovat sounáležitost s živou a neživou přírodou, seznamovat se se světem rostlin. Podíváme se do světa v trávě, poznáme některý hmyz. Seznámíme se s pojmem zdraví, co pro nás znamená, co je mu prospěšné, co mu škodí.

Dílčí cíle:

- ❖ Snažíme se, aby děti využívaly všechny smysly, svou tvořivost, fantazii
- ❖ Vedeme děti k udržování tradic

- ❖ Posilujeme u dětí vnímání jednotlivých vzájemných souvislostí a součástí koloběhu života
- ❖ Podporujeme u dětí vyjádření pocitu lásky, souznění, sounáležitosti
- ❖ Vytváříme podvědomí o práci dospělých
- ❖ Rozvíjíme u dětí jazykové schopnosti
- ❖ Posilujeme radost z objevování
- ❖ Snažíme se v dětech vzbudit zájem o živou a neživou přírodu
- ❖ Podporujeme u dětí kladný vztah k místu svého bydliště, domovu
- ❖ Podporujeme péči o své okolí – vytváření veselého, čistého a barevného prostředí
- ❖ Upevňujeme u dětí zdravé životní návyky
- ❖ Využíváme netradiční pomůcky ke cvičení

Očekávané výstupy:

- Umět rozlišovat co příroda potřebuje a co ji naopak škodí
- Vnímat změny přírody, všimnout si znaků jarní přírody, využívat smysly
- Znat vlastnosti a využití některých materiálů (papír, plast, sklo)
- Být aktivní, ptát se, mít zájem dovídat se nové věci
- Poznat domácí zvířata a jejich mláďata
- Být citlivý ve vztahu k živým bytostem i přírodě
- Vnímat pestrost a rozmanitost přírody
- Pojmenovat většinu toho, co nás obklopuje
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás
- Porozumět, že vše kolem nás se mění, vyvíjí a proměňuje
- Rozlišovat, co prospívá zdraví, co mu škodí
- Sladit pohyb s rytmem
- Umět pojmenovat jednotlivé části těla, znát jejich funkce, důležitost
- Vědět o některých způsobech ochrany zdraví, mít povědomí o tom, jak a kde hledat pomoc
- Zdravotní cvičení, cvičení ve dvojicích
- Dokázat pojmenovat jednotlivé členy rodiny a vyjádřit citové vztahy k nim
- Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost

Navrhované činnosti:

- Pozorovat přírodu v okolí MŠ, vycházky jarní přírodou
- Pomáhat při práci na školní zahradě – příprava záhonků, sázení, rychlení
- Písničky a básničky s jarní tematikou, Velikonoce
- Pohybové hry a cvičení motivované jarem
- Puzzle – skládání obrázků k tématům
- Tématické hry seznamující s různými druhy profesí
- Různé druhy výtvarných technik – jarní kyticky
- Kreslení a modelování zvířat
- Konstruktivní činnosti
- Didaktické hry – z čeho je vyrobeno
- Barvení a zdobení vajíček, velikonočních ozdob, výzdoba třídy
- Rozhovory o práci dospělých
- Vycházky do okolí MŠ – pozorování změn v přírodě
- Výtvarné zachycování prožitků
- Malování, kreslení, koláž – jaro

- Pozorování hmyzu v trávě
- Omalovánky, pracovní listy
- Vystřihávání, lepení – květiny, čarodějnice
- Výroba přáníček a dárků
- Příprava vystoupení pro maminky
- Námětové hry na téma – rodina, svět dospělých a jejich práce
- Rozhovory a skuse nad obrazovým materiálem
- Uvolňovací cviky, omalovánky, vystřihovánky
- Smyslové hry
- Ozdravný pobyt
- Hry na poznávání jednotlivých částí těla
- Artikulační, sluchové, rytmické hry, hádanky, hry se slovy
- Procvičování početní představy, pojmů k určení místa, času a prostoru
- Námětové hry, manipulační, dramatické a výtvarné činnosti
- Diskuse nad problémy, vyprávění, poslech
- Námětová hra „Na lékaře“

Léto, jak má být

- Slavíme den dětí
- Těšíme se na prázdniny

Blížící se konec školního roku prožijeme v duchu zábav, radosti a her. Společně oslavíme Den dětí, povídáme si o životě na naší planetě. Uskutečňujeme plánované výlety a většinu činností provádíme na školní zahradě a v lese. Rozvíjíme fyzickou zdatnost, vytrvalost, využíváme spontánních aktivit, her a činností. Opakujeme si vše, co už umíme, povídáme si o létě a loučíme se s předškoláky.

Dílčí cíle:

- ❖ Podněcujeme zájem dětí o vnímání přírodních a společenských odlišností
- ❖ Zprostředkujeme dětem přiměřené informace o místech v okolí
- ❖ Vytváříme v dětech odpovědný postoj ke svému okolí, životnímu prostředí
- ❖ Společnými prožitky posílíme u dětí zvědavost a radost z objeveného
- ❖ Zdokonalujeme pohybové dovednosti dětí
- ❖ Vytváříme povědomí o existenci nebezpečných a rizikových situacích
- ❖ Rozvíjíme schopnost využívat vlastní kreativity a fantazie

Očekávané výstupy:

- Soustředit se na činnost a její dokončení
- Mít povědomí o existenci různých kultur, různých zemí, Vesmíru
- Osvojit si poznatky o blízkém i vzdálenějším okolí svého bydliště
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- Uvědomovat si nebezpečí, které je spojeno s letním obdobím
- Umět rozvinout hru, spolupracovat s kamarády

Navrhované činnosti:

- Poznávání světa na mapě, práce s encyklopediemi, publikacemi o světě
- Oslava svátku dětí, hry a soutěže
- Hry na školu – intenzivní příprava na školu
- Chystáme se k zápisu – aktovky, povídání o škole
- Projekt „Těšíme se do školy“
- Zápis do ZŠ
- Nácvik básniček a písniček na dané téma
- Pracovní listy, labyrinty, cesty
- Pohybové hry
- Námětové hry
- Výtvarné činnosti – různé techniky
- Hry s pískem a vodou, otužování
- Škola v přírodě s environmentálním programem
- Jízda na koloběžkách
- Cestujeme na prázdniny – rozhovory, opakování dopravní tematiky
- Popis obrázků s letním motivem
- Malování v přírodě
- Spaní v MŠ
- Loučení s předškoláky

Klíčové kompetence

Školní vzdělávací program je koncipován tak, aby na úrovni školy vytvářel co nejlepší předpoklady pro posupné osvojování klíčových kompetencí, které stanovuje RVP PV a které tvoří jeho základní strategii.

Kompetence k učení

- pozoruje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických postupů
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jím učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopný respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyláčí, a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Kompetence činnostní a občanské

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou Přínosem, a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Podmínky předškolního vzdělávání

Cílem evaluační činnosti v této oblasti je vyhodnocení podmínek pro průběh vzdělávání ve vztahu k podmínkám RVP PV.

Evaluace personálních podmínek

Cíl:	Zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů RVP: - kvalifikovanost pedagogického týmu, DVVP - normativní počty pedagogických pracovníků x počty dětí - normativní počty provozních zaměstnanců - efektivita – personální zabezpečení MŠ
Čas. rozvrh:	1x ročně – porada ved, pracovníků
Nástroje:	- analýza dokumentů

	- kontrolní činnost - hospitace - pedagogické rady, provozní porady
Kdo:	Vedoucí učitelka MŠ

Evaluace finančních prostředků

Cíl:	Zhodnotit efektivnost využívání finančních prostředků
Čas. rozvrh:	2x ročně – porada ved. pracovníků
Nástroje:	- analýza dokumentů - pedagogické rady - provozní porady
Kdo:	Vedoucí učitelka MŠ

Evaluace materiálních podmínek

Cíl:	Zhodnotit kvalitu a úroveň vybavení MŠ (nábytek, pomůcky a hračky)
Nástroje:	- rozhovory a konzultace - kontrolní činnost
Kdo:	Vedoucí učitelka MŠ + učitelky na třídě

Evaluace organizačních podmínek

Cíl:	Zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a rytmického řádu vzhledem k naplňování záměrů ŠVP PV
Nástroje:	- hospitace - kontrolní činnost - rozhovory s rodiči - třídní schůzky - konzultace s rodiči - analýza jednotlivých TVP
Čas. plán:	1x ročně, porada červen
Kdo:	Učitelky, vedoucí učitelka

*Průběh vzdělávání***Soulad TVP – ŠVP PV – RVP PV**

Cíl:	Ověřit soulad ŠVP PV – RVP PV, hodnocení naplňování záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce
Nástroje:	- pozorování dětí - vyhodnocení záznamů o dětech - hodnocení integrovaných bloků - výstavy, vystoupení dětí - konzultace - pedagogické rady - fotodokumentace
Čas. plán:	1x ročně pedagogická rada – červen
Kdo:	Učitelky

Kritéria:

Denní režim – vyhovuje – nevyhovuje – proč.

Týdenní plánování – vyhovuje – nevyhovuje – proč

Přiblížení k individuálním potřebám dětí, dostatek možností projevit vlastní city, prožitky.

Příležitosti k poznávacím činnostem – vlastní zkušenosti – zprostředkovaná zkušenost a činnosti, které převládají (prožitkové a situační učení).

Dostatek osobního soukromí (hrací koutky).

Zacházení s hračkami, s předměty.

Evaluace témat jako celku jednoho integrovaného bloku

Cíl:	Zhodnotit, zda byly naplněny dílčí cíle
Nástroje:	- pozorování reakce dětí - vyhodnocování posunu ve schopnostech dětí - konzultace učitelek
Čas. plán:	Po ukončení tématu (zpravidla 1–2 týdny)
Kdo:	Učitelky

Evaluace kulturních a mimořádných akcí

Cíl:	Zhodnotit kvalitu akcí a jejich přínos pro vzdělávací záměry
Nástroje:	- pozorování - rozhovory - fotodokumentace
Čas. plán:	Průběžně po ukončení akce
Kdo:	Učitelky

Hodnocení nadstandardních aktivit

Cíl:	Zhodnotit, jak byly splněny vzdělávací záměry při práci s nadanými a zájmově zaměřenými dětmi
Nástroj:	- diskuse - rozhovor s rodiči – třídní schůzky
Čas. plán:	1x ročně
Kdo:	Učitelky zodpovědné za vedení kroužku

Hodnocení individuálních vzdělávacích plánů

Cíl:	Sledovat rozvoj dítěte ve všech oblastech
Nástroje:	- pozorování - konzultace učitelky, rodiče - rozbor prací - portfolia dětí - záznamy do záznamového archu - spolupráce s PPP
Čas. plán:	Dle potřeby (min. 2x ročně – leden, červen)
Kdo:	Učitelky obou tříd

Hodnocení metod, prostředků a forem práce

Cíl:	Zhodnotit vlastní průběh vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce
Nástroje:	- konzultace - výměna zkušeností – semináře, školení - hospitace ved. uč.
Čas. plán:	Průběžně na pedagogických radách
Kdo:	Učitelky

Autoevaluace učitelky

Cíl:	Zhodnotit vlastní práci z hlediska uplatňování poznatků získaných na DVPP a vytýčit možnosti dalšího profesního růstu
Nástroje:	- pedagogické rady - hospitace - konzultace - sebereflexe učitelky
Čas. plán:	1x ročně, průběžně na radách
Kdo:	Učitelky

Spolupráce

Spolupráce s rodiči

Cíl:	Zhodnotit formy spolupráce a jejich efektivitu
Nástroje:	- třídní schůzka - dotazníky - akce školy - dotazníky - fotodokumentace
Čas. plán:	1x ročně, porada – červen
Kdo:	Ved. uč., učitelky

Spolupráce s institucemi

Cíl:	Zhodnotit formy spolupráce a jejich efektivitu
Nástroje:	- konzultace - rozhovory - fotodokumentace
Čas. plán:	1x ročně
Kdo:	Ved. uč., učitelky

ŠVP byl projednán na pedagogické radě a schválen pedagogickou radou dne 28. 8. 2017.